

MOTTO: *Difficile est
satiram non scribere.*

Cena pojedynczego numeru

500 Mkp.

Prenumerata kwartalna 11.000 Mk
Z odnośnieniem do domu 12.000 Mk
Prenumerata zamiejscowa 12.000 Mk

Ceny ogłoszeń:

Cała strona	300000 Mk
1/2 strony	150000 "
1/3 strony	75000 "
1/8 strony	40000 "
1/16 strony	20000 "
Drobne ogłoszenia za słowo	250 "

Skrytka pocztowa Nr 2.

NOWINY

„SMOK”

CZASOPISMO BEZPARTYJNE

WYCHODZI CO CZWARTEK I CO NIEDZIELA.

Redakcja i Administracja: Tarnów, ul. Zielona 3, urządza codziennie od g. 2-4.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Franciszek Uszko. □ Wydawca: Franciszek Uszko.

Do nabycia w każdej trafice w Krakowie, Lwowie i Tarnowie. — Manuskryptów nie zwraca się.

Treść numeru: O hart woli. — Po podwyższeniu cen tytoniu. — Kradzież koni. — Królewska para w drodze do Rumunji. — Ekspozytura śledcza. — Gorszący przykład — Złodziej z Ryglie. — Szajka graczy. — Drogo opłacany kamień. — Ze sportu. — Ze sceny i estrady. — Pożar. — Major B. — Bezprawie. — i t. d.

O hart woli.

Praca nad odrodzeniem państwowości polskiej wymaga bezwzględnej zaparcia się siebie i ciągłego dążenia wszystkich obywateli do utrwalenia naszej niezawisłości. Jak już wspominałem nieraz, przez niezawisłość w znaczeniu państwowym — rozumiemy niezależność polityczną i gospodarczą. Faktem jest również stale stwierdzanym, że niepodległość państwa wiąże się ściśle i jest zależna od niepodległości gospodarczej. Jest co prawda niemożliwą rzeczą w dzisiejszych czasach, by jakiegokolwiek państwo mogło się w zupełności uwolnić od zależności, względnie związku gospodarczego z innymi państwami. Nam jednakowoż rozchodzi się o te działy produkcji, które są dla państwa i jego obywateli najpotrzebniejsze w możliwych wypadkach zupełnego gospodarczego odseparowania się od innych państw. Jest to o tyle potrzebne, że nie stawia państwa w czasie krytycznym w położeniu bez wyjścia. Przemysł wojenny, artykuły pierwszej potrzeby, a także o ile możliwości, wszystkie działy produkcji winny się rozwijać przy współdziałaniu społeczeństwa. Mógłby nas ktoś posądzić, że jesteśmy militarystami — lecz byłby to zarzut bardzo powierzchowny; o przemyśle

wojennym mówimy bowiem z konieczności i pełne przygotowanie się państwa do wojny uznajemy jedynie za najpewniejszą gwarancję pokoju. Nigdy bowiem sąsiad nie będzie groził wojną jeśli ma tę pewność, że jego przeciwnik jest do niej całkowicie przygotowany. W takich wypadkach zmniejszają się jego zapęły wojenne, a sprawy wchodzą na tor pertraktacji ugodowych. Tak samo przedstawia się sprawa z innymi działami przemysłu.

Z chwilą, gdy dany kraj jest przynajmniej w części zaopatrzonej produktami gospodarczymi, nawiązanie stosunków handlowych z innymi państwami nie przedstawia wielkiej trudności, ze względu na to, że państwo, mające artykuły przemysłowe w nadmiarze, jest skłonniejsze do ustępstw z obawy, by spodziewane korzyści z umów handlowych nie wymknęły mu się na korzyść innego.

Jeśli więc chcemy, by państwo nasze, skołataną co prawda pod względem finansowym — wzrosło w potęgę, musimy się starać, by w kraju rozkwitnął przemysł tak fabryczny jak i domowy w myśl zasad króla Kazimierza Wielkiego, lecz nie powtarzając jego zasadniczego błędu.

Po podwyżce cen tytoniu.

Dziś już wszędzie można nabyć wyroby tytoniowe, których przed kilku dniami nie było nawet na lekarstwo. Hurtownie przez krytyczny czas prawie, jak również trafiki święciły Sabbath. Co to komu szkodzi, że tytoń trzeba kupować w pasku, lub to, że hurtownicy kilka tygodni naprzód wiedzili o podwyżce cen tytoniu? To przecież nie jest ich zasługa, lecz braci z nad Wisły...

— Mogą trafikanci (również trzymać w Warszawie swego człowieka, by się o każdej projektowanej podwyżce cen tytoniu dowiedzieć zawczasu — to mogłoby dla nich przynieść korzyści... — mówi jeden ze składowników.

Wierzmy mocno, że wie on o tem z własnego doświadczenia, to- też się weale nie dziwimy jego świątym radom... Włóczęgami się innym sferom, które pozwalają na tego rodzaju wykorzystywanie skarbu przez hurtowników w czasie podwy-

żek cen tytoniu. Jest to tem więcej zastanawiające, że każdorazowa podwyżka ma na celu pomnożenie dochodów skarbowych. Tymczasem w każdym wypadku bogaci się jedynie kieszeń hurtownika, który każdorazowo zarabia kolosalne sumy, a skarb państwa jak nie miał, tak nie ma żadnych większych dochodów z monopolu — przytem krzywdzenie poszczególnych trafikantów przez niesumiennych hurtowników jest na porządku dziennym.

Władze patrzają na to przez palce... Czy nie chcą, czy nie mogą przeciwdziałać skandalicznym stosunkom tytoniowym? Czy obawiają się, by... nie popaść w niełaskę panów hurtowników? Kontrola powinna już raz być gruntownie przeprowadzona! Kontrola ksiąg z porównaniem poborów trafikantów, które hurtownik winien stale ściśle notować, lecz nie mylnie — jak się to bardzo często zdarza. Jedynie taką kontrolę za racjonalną uznać można, gdyż

tylko ona może dowieść, czy hurtownik nie dał „przypadkowo“ przeszło połowy swych poborów tytoniowych na „drobną sprzedaż“ w swym lokalu.

Pasek tytoniowy, ten nieodłączny towarzyszył wszystkim podwyżce cen tytoniu — święcił obecnie swoje tryumfy — to- też słusznie publiczność była z tego niezadowolona, tylko pod mylnym adresem. Zamiast uderzyć na hurtowników, dręczyła najniebezpieczniej w świecie bezbronnym trafikantów!

Królewska para w drodze do Rumunji

Tarnów 27 czerwca 1923.

Już od 3-ciej poczęły się tworzyć na dworcu w Tarnowie grupki ciekawych, chcących zobaczyć królewską parę w rzeczywistości. Nie wszystkim jednak było dane zobaczyć władców Rumunji, gdyż wstęp na dworzec kolejowy był dozwolony tylko za okazaniem specjalnej legitymacji wystawionej przez województwo. Graniczenie to chcieli przełamać niektórzy przebieglejsi kupując i bilet jazdy do najbliższej stacji kol. tj. do Bogumiłowic, poczem z ostali na peronie rzekomo spóźniając się do pociągu. Poznały się na tej krętaninie władze bezpieczeństwa i usunęły nieproszonych gości po za obręb stacji. Najspokojniejszemu żywiołowi i naiwnej państwu oddanemu tj. kolejarzom nie dano również wstępu na peron co ich słusznie oburzyło. Cóż! Taki nakaz! Trzeba słuchać — i koniec na tem!

Lecz i tak poprzez parkany i zabudowania zdołało się wiele ludzi przedrzeć, a zwłaszcza gawiedzi, która z wielką niecierpliwością wyczekiwała przyjazdu pary królewskiej. Dopiero o godz. 3/5 pop. zajęła na dworzec tarnowski maszyna kolej. poprzedzająca pociąg dworski. W krótko później zjawił się pociąg wiozący orszak, ustrójony zielenią i wstęgami. Muzyka wojskowa 16 pp. powitała go hymnem narodowym rumuńskim, grając go (nawiasem mówiąc) fałszywie, co dało się zauważyć po zatykaniu uszu przez słuchających Rumunów. Wkrótce potem wysiadł król rumuński Ferdynand I. witając się z przedstawicielami władz. Po zamianie kilku słów w języku francuskim i niemieckim — wysiadł król Ferdynand do pociągu. W oknie

W jedności siła!

HUMOR I SATYRA.

Statystyka narodów.

Profesor pyta w szkole ucznia :

- Moryc, gdzie ty byłeś podczas wakacji?...
- W Karlsbadzie, proszę pana nauczyciela..
- No to powiedz mi coś o Karlsbadzie —
- Karlsbad proszę pana nauczyciela jest

bardzo ładny. — W Karlsbadzie jest katolicki kościół dla katolików, ewangelicki kościół dla ewangelików i synagoga dla kuracjuszy.

Przeżuwacz

»NIMFA.«

Blisko mego okieneczka mieszka cudna mieszczaneczka, co ma czarujący głos — jak zanuci, jak zaśpiewa: dziwią się kwiaty, drzewo, dziwuje się wróbel, kos... skąd te tony?

Skąd ten głos?... Wrona kiwa mądrą głową, mówiąc: może być królową wszystkich śpiewaków na świecie — to czarowne dziecko. Gdyby tylko skrzydła miała, wnetby z nami uleciała, by swą pieśnią... straszyc ludzi...

Zwykle rankiem głos jej budzi mnie z rozkosznego marzenia i myśl cuć przez wspomnienie tej rzeczywistości, co zmienia Eden miłości świętej w Erebus upodlenia. Kiedy wśród porannej eisy ucho me śpiew jej usłyszy — ledwie coś połknę z jej pienia, już się rozbudzam z marzenia i leż chowam pod pierzynę, klnąc w duchu piękną dziewczynę — jej słowiczy głos. Ohoć może ona niewinna, że za nadto w buzi czynna, że głosik jej rozstrojony — tak wściekle wydaje tony? Może... lecz posłuchać raczcie i za bezczelność wybaczcie. Ja opowiem wam sen, nie żaden kłam: Śniło mi się, że w pustyni był w wieczorną lunę krwawą, ścigali mię Beduini spólnie z rozpieszchłą kurzawą i wśród palm jakiejś oazy otrzymawszy ciężkie razy — padłem krwią zboczony... — konam... Nagle hijeny wycie słyszę. Strach mi daje siły, więc uciekam przerażony. Wtem wpadam w ciemne mogiły.. Budzę się — czy uwierzycie? ja przy łóżku sobie leżę, a gdzieś blisko — mówię szczerze — znów hijeny dzikie wycie... Słucham lepiej... Wielki Boże! — Rozumiem... już się nie tworzę: to naprzeciw, z okieneczka, nuci cudna mieszczaneczka.

PRZETARG.

Kier. Rej. Inż. Saper. w Tarnowie

ogłasza przetarg ofertowy na roboty assenizacyjne i kominiarskie w garnizonie Nowy-Sącz i Tarnów, za czas od 1 sierpnia br. do 31 lipca 1924 r.

Blizszych informacyj zasiagnąć można w kancelarji Kierownictwa.

Oferty nalezycie ostemplowane w zamkniętych kopertach z napisem: „Oferta na roboty assenizacyjne lub kominiarskie“ wraz z 5% wadium nalezycie składać w Kier. Rej. Inż. Saper. do dnia 5 lipca b. r. godz. 12.

RYBICKI, ppułkownik.

Restauracja Fenichlowej

w Tarnowie

przy ul. Lwowskiej L. 246 poleca wyborne wódki, rummy i piwo.

CENY PRZYSTĘPNE.

Przekąski zimne i ciepłe.

Baczność!

Kto chce mieć szybko i porządnie wypraną bieliznę, manszety, kołnierze i t. d. ten raczy przynieść do

Pralni Warszawskiej

Tarnów, ul. św. Anny 14

Ceny przystępne.

Boże mój! za co te kary? Gdy tak dalej będzie nucić i mój święty spokój klócić głosem ochryplej fanfary, zmuszony będę kupić waty i w uszach mych zrobić kwiaty; lub by ujęś szaleńców nędzy — isę przez i to jak najprędzej.

Nijo cudna! Nimfo biała! Kornemi cię blagam słowy, byś litość nademną miała i już raz nucić przestała, bo obłęd u mnie gotowy.

Aren.

DROBNE OGŁOSZENIA.

ZGUBIONO dokument wojskowy wystawiony w Brzesku (karta zwolnienia) na nazwisko Ruskowski Antoni ur. 1903. Służył w 33 pułku piechoty 4 komp.

UNIEWAŻNIAM książkę wojskową na nazwisko Marek Stanisław r. 1896. Zaczarnie pow. Tarnów, wystawioną przez P. K. U. Tarnów.

LOKAL fabryczny sala 33 X 6 m. widna wraz z mieszkaniem, 3 pokoje i ku-

chnia, telefon i szopy na składy. Wiadomość: Kafłarnia Flora, Tel.: 131.

PIERWSZA GALICYJSKA

Fabryka kopyt szewskich, Tartaki parowe i Wyrób mebli

Berkelhammer i S-ka

w Tarnowie.

Telefonu Nr 117. — Telegramy: »Kopyciarnia Tarnów.«

Pierwszorządna Piekarnia

Stanisława Masia w Tarnowie, ul. Krakowska 31

poleca codziennie świeże pieczywo jakoto:

Chleb biały pszeniczny, żytni, Grahama, bułki i rożki maślane itp.

Przyjmuje ciasto do wypieku.

Przyjmuje ciasto do wypieku.